

Дневни лист: Интервју са првим замјеником високог представника Родериком Муром

Разговарао: Антун Mrкоњић

Први замјеник високог представника Родерик Мур поручује како је за ФБиХ рјешење дијалог између политичких странака и с предсједником ФБиХ Живком Будимиром. Мур сматра како се Уставни суд ФБиХ мора одмах попунити. Разочаран је што СДА није билана пленарном састанку, али јасно каже како процеси у Mostaru не могу бити таоци једне странке. Родерик Мур одбацује шпекулације да међународна заједница има план о цијепању централне Босне.

Дневни лист: Повјереник за проширење Штефан Филе је боравио у БиХ. Поновно је добио обећања о испуњавању услова. Међутим, чим је напустио државу, почела су различита тумачења и подваљивања по питању напретка. Вјерујете ли у добре намјере и искрени однос лидера у вези с Мапом пута?

Родерик Мур: Као и обично, увијек судим према резултатима, а претпостављам да ће тако радити и остatak међународне заједнице.

Будимо искрени – резултати у последњих шест мјесеци су били разочарајући, што су констатовали ЕУ, OHR, Савјетза имплементацију мира (PIC), и, што је најважније, огроман број бирача на недавним изборима. ЕУ и NATO су назначили веома достижен и јасан пут ка ближој интеграцији с тим организацијама. Тако да је сада једино право питање да ли су изабрани лидери овдје спремни да искористе прилике које су им пружене да спроведу у дјело своју декларисану опредијељеност за интеграцију у ЕУ и NATO.

Дневни лист: Казали сте да је потребно само „неколико грама“ труда да се постигне договор око случаја Сејдић и Финци. Има ли међународна заједница неки приједлог у вези с тим питањем?

Родерик Мур: Ваша земља пред собом има историјскеприлике, као и озбиљне обавезе. Сејдић-Финци је добар примјер. Као члан Савјета Европе, БиХ има обавезу да се позабави тиме. Али, када би то успјешно пријешила, био би то огроман подстицај вашим тежњама за приближавање ЕУ.

Ипак, ово је ваша земља и желимо да ваши лидери – а не странци – искористе те прилике и испуне обавезе. И морам Вам рећи да ми у међународној заједници не мислим да су постављени циљеви захтјевни. Додуше, домаћим странкама ће бити политички тешко усвојити амандмане на Устав БиХ без широког консензуса конститутивних народа и странака заступљених у Парламентарној скупштини. Али мало тога је једноставно у демократији. Уколико лидери ове земље заиста желе да је поведу ка ЕУ, онда је Сејдић-Финци добар тест њихове флексибилности, креативности и одлучности.

Дневни лист: Можете ли коментарисати однос високог представника са два ХДЗ-а. Да ли ОНР подржава Живка Будимира као предсједника ФБиХ и да ли сматрате да он ради по Уставу? Да ли је грешка што Човић и Лагумџија не желе да разговарају с њим?

Родерик Мур: Стално слушам шпекулације да ОНР или међународна заједница подржавају једну или другу странку, једног или другог лидера. Али не иде то тако. Ми не стајемо на страну политичких странака или лидера. Искрено, нас не занима ко је на власти, све док су странке које учествују у власти конструктивни актери опредијељени за Дејтонски мировни споразум. Овај принцип односи се на сву господу коју сте споменули у питању. Наш је мандат да се осигура да се Мировни споразум – и све што он подразумијева – поштује.

Дневни лист: Предсједник ХДЗ-а БиХ Драган Човић тражи да међународна заједница присили на одлазак Будимира. Хоћете ли то учинити?

Родерик Мур: Често чујем како постоје само два начина да се ријеши питање Владе Федерације – или да високи представник повуче одлуку из марта 2011. или пак да предсједник Будимир одступи. Тачно је да су то два теоретска пута која би могла довести до реструктурисања власти, иако су оба пута пуна могућих

компликација.

Занимљиво, ријетко кад чујем да се спомиње трећа опција, која се мени чини као најсмисленија, имајући у виду тренутну ситуацију на терену. А та би подразумијевала да све странке разговарају међусобно, и с предсједником, и договоре се како даље. Ипак, у крајњој линији, ово је проблем за домаће политичаре, а не за нас. Уколико политичари раде у оквиру уставних и законских параметара, ми не планирамо интервенисати. Само се надам да ће сви политичари осигурати да све институције које су произашле из устава изађу из овога неоштећене.

Дневни лист: Криза у ФБиХ је драматична. Влада је блокирана, најављују се смјене чак и допремијера. Како то решити: распуштањем Парламента, ванредним изборима или постоји неки други начин?

Родерик Мур: Већ сам изнисао своја размишљања о томе. Али дозволите ми да још једном нагласим колико је важно да се заштите демократске институције Федерације. Сувише често смо видјели да странке показују јако много спремности да, у интересу политичке користи, оставе по страни владавину права. То је штетно по ваше, још увијек нове, институције и мора престати. Јер, одлуке које политичари донесу сада поставиће дугорочне преседане за будућност, они морају размишљати и даље од краткорочног тренутка. Добар примјер је и апсурдна ситуација да Уставни суд ФБиХ има само 5 од 9 чланова, ситуација која пријети да парализује кључну институцију у кључном тренутку. Када ову ситуацију презентујем посјетиоцима, они тешко могу у то повјеровати. Релевантне власти треба да попуне празна мјеста у Суду без даљњег одлагања.

Страна: [1] [2]